

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 10Co/34/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617201063  
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8617201063.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Jany Jančíkovej, sudkyňa spravodajkyňa, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. mája XXX/X, XXX XX B., zastúpená Mgr. Petrom Troščákom, advokátom, so sídlom Hlavná 50, 080 01 Prešov, IČO: 50 003 500, proti žalovanej: ANKOMA, s. r. o., so sídlom MUDr. Pribulu 2057, 089 01 Svidník, IČO: 36 515 396, zastúpenej JUDr. Jánom Škrabom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 200, 089 01 Svidník, IČO: 42 032 288, za účasti intervenienta na strane žalovanej Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, o náhradu škody vo výške 17.328,71 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobkyne a žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č. k. 3C/10/2017-285 zo dňa 7. apríla 2022 takto

### **rozhodol:**

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom III. výroku, ktorým zamietol nárok žalobkyne na úrok z omeškania za obdobie od 23.2.2017 do 10.3.2017.

Mení rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom III. výroku tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.113,51 eur od 11. marca 2017 do 24. februára 2019.

Mení rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom IV. výroku tak, že žalobkyňa má nárok voči žalovanej na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100% z prisúdenej istiny.

Žalobkyňa m á voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

### **odôvodnenie:**

Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 3C/10/2017-285 zo dňa 7. apríla 2022 v I. výroku zastavil konanie v časti nad sumu 3.113,51 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 23. februára 2017 do zaplatenia, v II. výroku uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 3.113,51 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne od 25. februára 2019 do zaplatenia všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v III. výroku zamietol žalobu v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.113,51 eur za obdobie od 23. februára 2017 do 24. februára 2019 a v IV. výroku nepriznal stranám sporu trovy konania.

Žalobkyňa sa proti žalovanej domáhala náhrady škody z titulu ublíženia na zdraví a na sťažení spoločenského uplatnenia celkom vo výške 17.328,71 eur s príslušenstvom z dôvodu nesprávneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti konštatovanej Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.

Žalovaná namietala nárok žalobkyne čo do dôvodov, ale aj do jeho výšky.

Dňa 06.06.2018 obchodná spoločnosť Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s. IČO: 00 151 700 oznámila súdu prvej inštancie v súlade s ust. § 82 ods. 1 CSP vstup do konania ako intervenient na strane žalovanej.

V priebehu konania na návrh žalovanej súd prvej inštancie uznesením pod č. k. 3C/10/2017-83 zo dňa 15.10.2018 nariadil znalecké dokazovanie a na posúdenie skutočností, na ktoré sú potrebné odborné znalosti a ustanovil znalkyňu z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvie stomatológia (čelustná ortopédia a stomatologická protetika) C. C. D..

Žalobkyňa po doručení znaleckého posudku č. 1/2019 zo 16. januára 2019 vypracovaného znalkyňou z odboru zdravotníctva a farmácie odvetvie stomatológia (čelustná ortopédia a stomatologická protetika) C. C. D. podaním z 1. marca 2019 vzala žalobu v časti prevyšujúcej sumu 3.113,51 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 23.02.2017 späť.

Súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobkyne na čiastočné späťvzatie žaloby a následne rozhodoval o zvyšku nároku žalobkyne na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, teda o sume 3.113,51 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne od 23.02.2017 do zaplatenia. Znaleckým posudkom mal súd prvej inštancie ustálenú výšku istiny predstavujúcej sumu 1.145,- eur titulom bolestného, sumu 1.145,- eur titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a sumu 823,51 eur titulom účelných nákladov spojených s liečením a zároveň zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že poškodenie zdravia malo preukázateľne nepriaznivé následky pre bežné životné úkony poškodenej, preto bolo určené aj primerané zvýšené bodové hodnotenie o 30 bodov.

Čo sa týka omeškania žalovanej, súd prvej inštancie aplikoval ust. § 517 Občianskeho zákonníka a žalobkyňu priznal i požadovaný zákonný úrok z omeškania, ale nie od času, od ktorého ho požadovala žalobkyňa, teda od 23.02.2017, pretože súd prvej inštancie nemal preukázanú doručenie výzvy žalovanej. Súd prvej inštancie vzhľadom na povahu peňažného dlhu uviedol, že pre omeškanie týkajúceho sa náhrady škody na zdraví je pre určenie, kedy dochádza k omeškaniu dlžníka, rozhodujúca povaha požadovaného súdom priznaného odškodnenia, len v prípade, ak bolo súdom rozhodnuté o primeranom zvýšení odškodnenia za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, tak ako to bolo určené znaleckým posudkom znalkyne zo dňa 16.01.2019. Keďže znalecký posudok bol doručený zástupcovi žalovaného dňa 24.01.2019, súd prvej inštancie rozhodol o priznaní uvedeného úroku z omeškania od 25.02.2019, čiže až po obdržaní znaleckého posudku zástupcom žalovaného. K uvedenému súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.05.2011 sp. zn. 6Cdo/16/2010, podľa ktorého aj postupoval a vo zvyšnej časti úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3.113,51 eura za obdobie od 23.02.2017 do 24.02.2019 žalobu zamietol ako nedôvodnú.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 251 a § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“) a účastníkom sporu náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal z toho, že na jednej strane žalobkyňu vznikol nárok za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, avšak v priebehu celého konania žalobkyňa svoj nárok opierala len o tvrdenia a uvedené nepreukázala žiadnymi dokladmi, len sa pripojila k návrhu žalovanej na vykonanie znaleckého dokazovania, a na strane druhej bol práve znaleckým posudkom preukázaný enormný rozdiel medzi sumou, ktorú žalobkyňa žiadala priznať a sumou, ktorú uviedla súdna znalkyňa. Súd prvej inštancie k uvedenému dodal, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi priznať trovy konania žalovanej strane a to podľa pomeru úspechu trov vzhľadom k tomu, že síce žalobkyňu vznikol nárok na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ale si ho uplatnila v neprimeranej výške. Taktiež intervenient, ktorý vstúpil do konania na strane žalovanej, nemá podľa súdu prvej inštancie právo na náhradu trov konania.

V zákonom stanovenej lehote proti III. a IV. výroku rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa, a to z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), g) a h) CSP.

Čo sa týka námietok voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktorým bol čiastočne zamietnutý jej nárok na úroky z omeškania, žalobkyňa uviedla, že súd prvej inštancie nesprávne vložil argumentáciu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky obsiahnutú v uznesení sp. zn. 6Cdo16/2010 z 26. mája 2011, keďže v danom prípade nešlo o prípad priznania mimoriadneho odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré by bolo závislé na voľnej úvahe súdu, ako to umožňovalo ust. § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. Preto je žalobkyňa toho názoru, že sa má vychádzať z toho, že žalovaná ako

škodca je povinná nahradiť škodu v prvý deň po tom, čo ju žalobkyňa ako veriteľ požiadal o plnenie, pričom poukázala na ust. § 563 Občianskeho zákonníka a rozhodnutie R 19/1972. Sice žalobkyňa k predžalobnej výzve nemala k dispozícii doručenkú o tom, kedy bola predžalobná výzva doručená žalovanej, z časových súvislostí vyplýva, že vedela, kedy táto výzva bola žalovanej doručená, pričom čakala na to, že žalovaná bude plniť svoj záväzok v lehote uvedenej vo výzve a keď sa tak nestalo, podala žalobu, v ktorej uviedla, že požaduje úrok z omeškania od 23. februára 2017, čo je deň nasledujúci po dni, kedy uplynula lehota na plnenie v zmysle predžalobnej výzvy.

Vo vzťahu k výroku o trovách konania žalobkyňa uviedla, že napadnutý rozsudok v tejto časti je zjavne neodôvodnený, nepreskúmateľný, svojvoľný a arbitrárny. Žalobkyňa v tomto smere namietala porušenie jej práva na spravodlivý proces v dôsledku absencie riadneho a zrozumiteľného odôvodnenia, čím jej zároveň bola odňatá možnosť, aby proti dôvodom rozhodnutia predložila svoje argumenty. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/67/2010 zo dňa 9.6.2010 a sp. zn. 6MCdo/5/2011 zo dňa 18.1.2012 podľa žalobkyne súd prvej inštancie nemohol zistiť žiadnu výnimočnosť prípadu, pričom dôvody uvedené súdom prvej inštancie nie sú žiadnym relevantným dôvodom, pretože neexistuje taká právna úprava, že v konaniach o náhradu škody, ktorá sa v žalobe odhadne a neskôr sa ustáli znaleckým posudkom, sa náhrada trov konania nepriznáva. Žalobkyňa dodala, že ide o absolútne bežnú vec, kedy sa po vypracovaní znaleckého posudku upravuje žaloba (napr. sa berie v časti späť), pričom súd pri trovách konania nevychádza z prvotne žalovanej sumy, ale vychádza z upravenej sumy, čo zohľadňuje stav veci a aj ochraňuje žalovaného. Ďalej s poukazom na odbornú literatúru, ako aj nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 153/2018 zo dňa 18.7.2018 žalobkyňa namietala, že súd prvej inštancie pred rozhodnutím neoznámil, že zamýšľa použiť ust. § 257 CSP v otázke náhrady trov konania, čím jej bolo znemožnené sa k tomu riadne a včas vyjadriť.

V odvolaní ďalej žalobkyňa uviedla, že v tomto spore bola úspešná čo do základu ako aj výšky nároku v sume 3.113,51 eur, pričom určenie konkrétnej výšky odškodnenia (bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, ako aj účelných nákladov spojených s liečením) záviselo od znaleckého posudku, a keďže platná právna úprava neurčuje konkrétnu výšku odškodnenia, žalobkyňa nie je takou osobou, ktorá by presne „trafila“ takú výšku, ktorú nakoniec aj súd (po vykonanom znaleckom dokazovaní) prizná.

Žalobkyňa navrhla odvolaciemu súdu, aby zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v III. výroku tak, že žalovaná je povinná uhradiť žalobkyni sumu vo výške 3.113,51 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne od 23. februára 2017 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo výroku IV. tak, že žalobkyni prizná náhradu trov konania v rozsahu 100 % a zároveň, aby jej priznal náhradu trov odvolacieho konania.

V zákonom stanovenej lehote proti IV. výroku rozsudku podala včas odvolanie aj žalovaná s uvedením názoru, že sa nejedná o dôvod hodný osobitného zreteľa, kde by úspešnej žalovanej súd výnimočne nemal priznať náhradu trov konania, a náhrada trov konania mala byť žalovanej priznaná aplikujúc ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná poukázala, že žalobkyňa bez predloženia listinného dôkazu určila výšku škody na zdraví a účelne vynaložených nákladov, a to až na sumu 17.328,71 eur s príslušenstvom, pričom proti takto podanej žalobe bola žalovaná nútená účelne vynaložiť nielen náklady na právne zastúpenie, ale aj náklady na znalecké dokazovanie, ktoré bolo v konečnom dôsledku podkladom pre rozhodnutie vo veci. Výška nákladov žalovanej na znalecké dokazovanie a trovy právneho zastúpenia presahujú podľa uvedenia žalovanej aj výšku priznanej náhrady škody. Žalovaná navrhla odvolaciemu súdu rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, že žalovanej prizná náhradu trov konania v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 CSP a zároveň si pre prípad úspechu uplatnila aj trovy odvolacieho konania.

K odvolaniu žalovanej sa písomne vyjadrila žalobkyňa, ktorá uviedla, že odvolanie žalovanej je zjavne nedôvodné, pretože žalovaná v spore nebola úspešná.

Ďalšie vyjadrenia strany sporu a ani intervenient v odvolacom konaní nepredložili.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) oprávnenými osobami (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalobkyňou a žalovanou, a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a

nasl. CSP bez toho, aby nariadil pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozsudku (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobkyne je čiastočne dôvodné a odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

K odvolaniu žalobkyne

Súd prvej inštancie priznal žalobkyňi nárok na úrok z omeškania, ale nie od času, od ktorého tento nárok žiadala priznať žalobkyňa, ale odo dňa po dni doručenia znaleckého posudku vyhotoveného v súdnom konaní právnomu zástupcovi žalovanej s poukazom na závery uvedené v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/16/2010 zo dňa 26.05.2011. Preto žalobkyňa podala odvolanie aj čo do zamietajúceho výroku, ktorým súd prvej inštancie zamietol nárok na úroky z omeškania zo sumy 3.113,51 eur od 23.2.2017 do 24. februára 2019.

Podľa ust. § 121 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ako „Občiansky zákonník“) príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa ust. § 517 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Odvolací súd odôvodnenie súdu prvej inštancie čo do zamietnutia zvyšku nároku žalobkyne na úroky z omeškania nepovažuje za správny a je toho názoru, že je tu odvolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom nesprávne súd prvej inštancie pochopil aj závery Najvyššieho súdu SR uvedené v uznesení sp. zn. 6Cdo 16/2010.

Odvolací súd vo všeobecnosti uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolací súd poukazuje, že v danom prípade bolo predmetom súdneho konania priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej na zdraví. Nárok na náhradu škody je nárokom, pri ktorom nie je čas plnenia určený dohodou ani právnym predpisom. Súdna prax z tohto dôvodu splatnosť nároku posudzuje podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka, čo znamená, že škodca – dlžník sa dostáva do omeškania deň nasledujúci po dni doručenia žiadosti poškodeného – veriteľa o náhradu škody, prípadne po uplynutí lehoty, ktorú poškodený škodcovi v žiadosti poskytol.

Odvolací súd poukazuje, že aj Najvyšší súd SR vo viacerých svojich rozhodnutiach uviedol, že úroky z omeškania možno žalobcovi priznať iba od toho času, keď sa dlžník dostal do omeškania a vzhľadom k tomu, že v Občianskom zákonníku pri nároku na náhradu škody nie je ustanovený čas splnenia, treba podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka vychádzať z toho, že škodca je povinný škodu nahradiť prvý deň po tom, čo ho veriteľ o splnenie požiadal a ak nedošlo požiadanie dlžníkovi už skôr, treba za kvalifikované požiadanie považovať žalobu, pričom dňom splatnosti pohľadávky uplatnenej v žalobe

nebude deň nasledujúci po podaní žaloby na súde, ale deň po doručení tejto žaloby žalovanému (pozri R 55/1973, R 27/1977, rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo 99/2007).

Aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo 16/2010 vyplývajú rovnaké vyššie uvedené závery, ktorý sa však tiež venuje aj otázke priznania úroku z omeškania v prípade priznania primeraného zvýšenia odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré primerané zvýšenie bolo upravené vo vyhl. 32/1965 Zb.. Najvyšší súd SR za rozhodujúce považuje povahu požadovaného a súdom priznaného odškodnenia. Tak ako poukazuje žalobkyňa vo svojom odvolaní, v danom prípade žalobkyňa žiadala náhradu škody spôsobenej na zdraví titulom bolesti, sťaženia jej spoločenského uplatnenia a titulom náhrady účelných nákladov spojených s liečením, a teda tieto nároky na rozdiel od primeraného zvýšenia odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia, nezávisia od úvahy súdu, kedy sa nárok konštituuje jeho rozhodnutím. Preto aj v tomto prípade z hľadiska určenia času splnenia je potrebné vychádzať z ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a na skutkových zisteniach sa v odvolacom konaní nič nezmenilo, bez potreby zopakovania dokazovania odvolací súd v súlade s ust. § 388 CSP zmenil napadnutú časť rozsudku, tak že priznal žalobkyni nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.113,51 eur, avšak len za obdobie od 11. marca 2017 do 24. februára 2019.

Za obdobie, od ktorého žalobkyňa žiadala priznať úrok z omeškania, teda od 23.2.2017 do 10.3.2017 odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, keďže žalobkyňa nedokázala súdu preukázať, kedy bola predžalobná výzva žalovanej doručená. Za týchto okolností je pre určenie dňa, od ktorého má žalobkyňa nárok na úroky z omeškania, rozhodujúci deň, kedy bola žalovanej doručená žaloba. Žaloba bola žalovanej preukázateľne doručená dňa 10.3.2017.

K odvolaniam žalobkyne a žalovanej

Obe strany sporu podali tiež odvolanie proti výroku, ktorým súd prvej inštancie nepriznal účastníkom konania nárok na náhradu trov konania.

Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa druhého odseku tohto ustanovenia ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Súd v zmysle právnej úpravy je povinný rozhodnúť o trovách konania bez návrhu, keďže trovy konania predstavujú súčasť celého súdneho procesu. Rozhodovanie o náhrade trov konania prebieha v dvoch samostatných fázach. Prvou je rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania, teda rozhodnutie o tom, ktorá strana sporu má alebo nemá nárok voči druhej strane sporu nárok na náhradu trov konania. V prípade rozhodnutia, že sa strane sporu priznáva voči druhej strane sporu nárok na náhradu trov konania, nastupuje po právoplatnosti tohto rozhodnutia druhá fáza a to rozhodovanie vyššieho súdneho úradníka súdu prvej inštancie, ktorý rozhodne o výške tejto náhrady trov konania samostatným uznesením.

Žalobkyňa si podanou žalobou uplatnila náhradu škody a to titulom bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia a taktiež žiadala náhradu účelných nákladov spojených s liečením. V danom prípade súd prvej inštancie pri určení rozsahu škody vychádzal zo znaleckého posudku.

Civilný sporový poriadok vypustil ustanovenie z predchádzajúcej právnej úpravy, podľa ktorej aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu (§ 143 ods. 2 OSP).

Právna veda k absencii takéhoto ustanovenie sa vyjadrila tak, že „nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, pretože nemožno ho zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Žalobcu je nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (alebo od znaleckého posudku). Žalobcovi teda bude priznaná náhrada trov konania z prisúdenej sumy, avšak v plnej výške“ (pozri Števček, M., Ficová S., a Baricová, J. a kol.: Civilný sporový poriadok, Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 926)

Podľa odvolacieho súdu konania, v ktorých rozhodnutie o výške plnenia závisí od znaleckého posúdenia, či úvahy súdu, predstavujú výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu sporovej strany (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti), a to ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume strana uplatňovala. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu alebo od výsledkov znaleckej činnosti. (pozri rozsudky Krajského súdu v Prešove napríklad sp. zn. 13Co/49/2018 zo dňa 28.1.2019, sp. zn. 3Co/127/2019 zo dňa 12.5.2020)

Keďže zásadu úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 CSP) je potrebné uplatniť aj na konania, ktorých výška závisela od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, podľa odvolacieho súdu nepostupoval súd prvej inštancie správne, ak o trovách konania rozhodol, tak že ich nepriznal žiadnej zo strán sporu. Súdom prvej inštancie výrok o trovách konania modifikoval použitím ust. § 257 CSP, keďže bol toho názoru, že sú tu okolnosti hodné osobitného zreteľa na strane žalobkyne aj žalovanej spočívajúce ich procesným postupom v súdnom konaní týkajúceho sa navrhnutia vykonania znaleckého dokazovania.

Všeobecne odvolací súd poukazuje, že ust. § 257 však nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane, vždy musí ísť o výnimočný prípad. Podľa súdnej praxe pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na pomery všetkých strán, na okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich hľadísk je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči strane, a aby neodporovalo dobrým mravom. Toto ustanovenie je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom, pričom zákon stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru, než by plynul z dispozície právnej normy.

Je vecou konkrétneho prípadu, či došlo k takým okolnostiam, ktoré môžu byť podkladom na rozhodnutie o zmiernení účinkov právnych noriem, ktoré upravujú náhradu trov konania. Keďže ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu, použitie § 257 CSP je odôvodnené predovšetkým tam, kde by strohá aplikácia ustanovenia o náhrade trov konania mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducej tvrdosti.

Žalobkyňa uvádzala, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval predmetné ustanovenie dôvodiac, že daný prípad nie je taký výnimočný, aby tu existoval dôvod hodný osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania. Na druhej strane žalovaná taktiež nesúhlasila, aby jej nebola priznaná náhrada trov konania, keďže sa preukázal enormný rozdiel medzi sumou, ktorú žalobkyňa žiadala v žalobe a sumou, ktorá bola preukázaná znaleckým dokazovaním.

Odvolací súd k uvedenému uvádza, že jedným zo základných princípov civilného sporového konania je povinnosť strán sporu označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi tak, ako to upravuje čl. 8 CSP. Každý má teda v konaní tvrdiť tie skutočnosti, ktoré

spôsobujú vznik jeho nároku alebo zánik jeho povinností, pričom všeobecne platí, že skutočnosť navodzujúce žalované právo musí tvrdiť a preukázať žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/2/2016 zo dňa 11.04.2017). Preto odvolací súd okolnosť spočívajúcu v posúdení, ktorá strana sporu navrhla vykonať dôkaz na preukázanie svojich tvrdení, nepovažuje za dôvod hodný osobitného zreteľa k nepriznaniu náhrady trov konania. Návrh na vykonanie konkrétneho dôkazu je tak realizáciou nielen práva, ale aj povinnosti strany sporu odstrániť spornosť konkrétnych skutočností dôkazmi. V danom prípade sa žalovaná bránila voči uplatnenému nároku nielen čo do výšky, ale aj čo do základu, pričom aj na základe znaleckého dokazovania bola spornosť odstránená a preukázaná nielen výška nároku, ale aj základ nároku konštatujúc neposkytnutie správnej lekárskej starostlivosti zo strany žalovanej. Už len táto okolnosť, teda porušenie povinností žalovanej pri výkone poskytovania lekárskej starostlivosti, podľa odvolacieho súdu vylučuje akúkoľvek možnosť priznania náhrady trov konania žalovanej, poukazujúc aj na zásadu nemo turpitudinem suam allegare potest, čo znamená, že nikto nesmie mať prospech z vlastného nepoctivého správania.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec aj čo do rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania aplikujúc ust. § 257 CSP. Súd prvej inštancie mal vyhodnotiť úspech strán sporu a keďže nemožno žalobkyňu zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu na základe posúdenia výsledkov odbornej činnosti, správnym riešením malo byť priznanie nároku žalobkyňi na plnú náhradu trov konania, avšak iba z prisúdenej, nie zo žalovanej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania z prisúdenej sumy je zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspechu vo veci, keďže ten sa skúmal čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku. Odvolací súd v súlade s ust. § 388 CSP zmenil aj IV. výrok napadnutého rozsudku, tak že žalobkyňi ako úspešnej strane priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej istiny, teda zo sumy 3.113,51 eur s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 CSP, podľa ktorých žalobkyňa ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanej, ktorá v odvolacom konaní úspech nemala. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa ust. § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP)

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 422 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody - § 421 a § 422 CSP)) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.